

ОКРЕМА ДУМКА

судді Конституційного Суду України Мельника М.І. стосовно Ухвали Першого сенату Конституційного Суду України у справі за конституційною скаргою Чабаненка В.Т. щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Бюджетного кодексу України та Постанови Кабінету Міністрів України „Деякі питання виплати у 2016 році разової грошової допомоги, передбаченої Законами України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“ і „Про жертви нацистських переслідувань“

Перший сенат Конституційного Суду України (далі – Сенат) Ухвалою від 13 червня 2018 року № 19-у(І)/2018 (далі – Ухвала) відмовив у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ (далі – Закон) – неприйнятність конституційної скарги.

У цілому підтримуючи Ухвалу, вважаю за необхідне викласти щодо неї окрему думку.

Це зумовлено тим, що Сенат неправильно, на мій погляд, застосував підставу для відмови у відкритті конституційного провадження у цій справі у частині перевірки на відповідність Конституції України Постанови Кабінету Міністрів України „Деякі питання виплати у 2016 році разової грошової допомоги, передбаченої Законами України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“ і „Про жертви нацистських переслідувань“ від 2 березня 2016 року № 141 (далі – Постанова). Вважаю, що він мав відмовити у відкритті конституційного провадження у справі в цій частині не у зв'язку з неприйнятністю конституційної скарги, а у зв'язку з неналежністю до повноважень Конституційного Суду України порушених у ній питань (пункт 2 статті 62 Закону).

Відповідно до частини першої статті 147 Конституції України Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України законів України та у передбачених цією Конституцією випадках

інших актів. Крім того, в Основному Законі України визначено повноваження Конституційного Суду України, зокрема:

1) вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим за конституційними поданнями Президента України, щонайменше сорока п'яти народних депутатів України, Верховного Суду, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Верховної Ради Автономної Республіки Крим (стаття 150);

2) вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України (стаття 151¹).

Отже, Конституційний Суд України повноважний розглядати питання про відповідність Конституції України (конституційність):

– *законів, інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим* – за конституційними поданнями визначених Конституцією України суб'єктів;

– **закону України** (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі особи, – за її конституційною скаргою.

Відтак, **за конституційною скаргою** Конституційний Суд України не повноважний розглядати питання про відповідність Конституції України **іншого**, крім закону України (його окремих положень), правового акта.

Викладене дає підстави для висновку, що порушене у конституційній скарзі Чабаненка В.Т. питання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) підпункту 2 пункту 1 Постанови не належить до повноважень Конституційного Суду України, що є підставою для відмови у

відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 2 статті 62 Закону, а не пунктом 4 цієї статті, як зазначено в Ухвалі.

Констатуючи наявність підстав для відмови у відкритті конституційного провадження у справі у зв'язку з неприйнятністю конституційної скарги, Сенат в Ухвалі зазначив, що „Чабаненко В.Т. просить визнати неконституційним підпункт 2 пункту 1 Постанови. Відповідно до статті 151¹ Конституції України, частини першої, пунктів 5, 6 частини другої статті 55, частини першої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“ особа подає конституційну скаргу лише щодо конституційності закону України, а не іншого акта“. Таким чином, в Ухвалі вказано про недотримання автором клопотання вимог Закону до конституційної скарги, проте не зазначено, що питання порушені у конституційній скарзі, в частині перевірки на відповідність Конституції України підпункту 2 пункту 1 Постанови, не належать до повноважень Конституційного Суду України як це впливає з Конституції України та Закону.

Тим самим Сенат штучно створив підґрунтя для хибного висновку, що за умови дотримання суб'єктом права на конституційну скаргу вимог Закону щодо прийнятності скарги, у нього начебто були б підстави для відкриття конституційного провадження у цій справі. Разом з тим такий висновок не узгоджується з вимогами статті 151¹ Конституції України, частини першої, пунктів 5, 6 частини другої статті 55, частини першої статті 56 Закону.

Крім того, сформулювавши хибну юридичну позицію із вказаного питання, Сенат створив юридичне підґрунтя для ухвалення неправильних рішень у подальшому.

Суддя
Конституційного Суду України

М. МЕЛЬНИК